

Yleisiä ohjeita

Eri ihmiset toteuttavat päivittäiset toimintonsa eri tavoin. Erityisesti monimutkaisten välineellisten toimintojen toteuttamisessa on eroja. Tämä voi aiheuttaa vaikeuksia esimerkiksi lääkkeen tehoa arvioitaessa. ADCS-ADL-mittarissa jokainen päivittäinen toiminto kuvataan tarkasti ja haastateltavaa pyydetään kuvaamaan tutkittavan siitä selviytyminen.

ADCS-ADL-haastattelun tarkoituksena on selvittää tutkittavan todellista suoriutumista viimeksi kuluneen **neljän viikon aikana** (hyvin harvoin tapahtuvista asioista 2–3 viimeisen kuukauden aikana). Haastateltavan pitää olla henkilö, joka tuntee tutkittavan hyvin.

Tarkoituksena on arvioida keskimääräistä suoriutumista kyseisenä ajanjaksona. Jos on epävarmuutta siitä, kumpi kahdesta vaihtoehdosta on oikea, on valittava parempaa selviytymistä kuvaava. Mikäli tutkittava ei tee tai ei ole koskaan tehnyt joitain asioita, esimerkiksi sukupuoliroolin tai fyysisen sairauden takia (esim. pessyt pyykkiä), kirjataan kyseisiin kohtiin aina "ei", vaikka todennäköisesti hän olisi kykenevä tekemään asian. Haastateltavan ei pidä arvioida, mitä tutkittava ehkä pystyisi tekemään, vaan kuvata, mitä hän todella tekee.

Haastateltavan ei myöskään pidä arvailla tutkittavan ajatusten kulkua tai pyrkimyksiä. Auttaakseen haastateltavaa pysymään neljän viimeisen viikon tapahtumissa, haastattelija voi kysyä esimerkkejä kustakin päivittäistoiminnosta.

Esitä nyt kaikki kysymykset. Laske sen jälkeen yhteen pisteet ja "En tiedä" -vastausten lukumäärä.

ADCS-ADL-mittarin täyttäminen

ADCS-ADL-mittari on tarkoitettu täytettäväksi joko henkilökohtaisella haastattelulla tai puhelinhaastattelulla. Sitä ei ole tarkoitettu jätettäväksi läheisen täytettäväksi.

Asiantuntijat:

Suomen Alzheimer-tutkimusseura
Kari Alhainen
Timo Erkinjuntti
Kati Juva
Ari Rosenvall
Petteri Viramo

Kysymysten muoto

- Jokaisessa päivittäisessä perustoiminnossa (kysymykset 1–5) valitaan paras mahdollinen vaihtoehto.
- Muissa kysymyksissä peruskysymystä tarkennetaan lisäkysymyksillä.
- Lisäkysymykset on järjestetty hierarkisesti, parasta selviytymistä kuvaava vaihtoehto on ensimmäisenä ja huonointa kuvaava viimeisenä.
- Kysymyksissä 6–23 perusvastaus pääkysymykseen on joko "kyllä", "ei" tai "en tiedä". Jos haastateltava vastaa neljään tai useampaan kysymykseen "en tiedä", haastattelun tuloksen luotettavuus heikkenee.
- Jos haastateltava vastaa pääkysymykseen "ei" tai "en tiedä", pääkysymystä seuraavia lisäkysymyksiä ei ole tarpeen tehdä, ellei toisin mainita. "Ei" ja "en tiedä" -vastausten jälkeen siirry suoraan seuraavaan pääkysymykseen, paitsi kysymyksessä 6 A.
- "Kyllä"-vastauksen jälkeen on kaksi vaihtoehtoa:
 - 1) Haastateltava valitsee useammasta vastausvaihtoehdosta sen, joka parhaiten kuvaa tutkittavan selviytymistä (esim. kysymys 6 A). Haastateltavalle annetaan riittävä määrä tutkittavaa toimintaa kuvaavia esimerkkejä aloittaen parasta itsenäistä selviytymistä kuvaavasta esimerkistä.
tai
 - 2) Haastateltava vastaa "kyllä" tai "ei" jokaiseen lisäkysymykseen (esim. kysymys 8). Tällaista kysymystä varten on erilliset ohjeet.

Kysymyskohtaiset ohjeet

1. Syöminen: Ei erityisohjetta.

2. Kävely: Erityisesti liikkuminen, ei pelkästään kävely, kiinnostaa. Jos tutkittava käyttää kävelytelinettä tai pyörätuolia ja liikkuu sen avulla kodin ulkopuolella itsenäisesti, hänet arvioidaan vastausvaihteeton 3.

3. WC-toimet: Ei erityisohjetta.

4. Peseytyminen: Vähällä konkreettisella avulla tarkoitetaan esim. apua hiusten pesussa, kuivaamisessa, pesuveden valmistaamisessa tai sen lämpötilan säätämisessä. Runsaampi avuntarve luokitellaan kohtaan 0: toisten kylvetettävä.

5. Ulkonäöstään huolehtiminen: Varpaan kynsien leikkuuta ei arvioida, koska tässä toiminnossa fyysiset syyt voivat estää selviytymistä myös kognitiivisesti terveillä henkilöillä.

6. A Vaatteiden valinta: Kysymyksessä edellytetään tutkittavan omaa aktiivista osallistumista valintaan. Tämä voi tarkoittaa joko konkreettista vaatteiden valintaa ja esilleottoa esim. vaatekomerosta tai toiveiden esittämistä valittavasta vaateuksesta. Vaatteiden valinnan lisäksi arvioidaan pukeutumista kysymyksessä **6 B**.

7. Puhelimen käyttö: Muistutukset tai ohjaus ovat sallittuja, mutta konkreettinen apu ei. Luokka on 4, vaikka tutkittavaa kehoitetaan esim. soittamaan numerotiedusteluun tai hänelle voidaan kertoa numero, johon soittaa. Jos tutkittava kykenee soittamaan vain mikäli hoitaja valitsee numeron tai jos puhelin on asetettu automaattisesti soittamaan tiettyyn numeroon vain yhtä nappia painamalla, tutkittava arvioidaan luokkaan 2.

8. Television katselu: Mikäli tutkittava vain istuu TV:n ääressä ilman, että hän reagoisi millään tavoin ohjelmiin, on vastaus kaikkiin lisäkysymyksiin "ei". Ohjelmien sisällöstä keskusteleminen (lisäkysymykset B ja C) tulee tulkita hyvin väljästi. Tutkittavan ei tarvitse aloittaa keskustelua, aktiivinen osallistuminen keskusteluun riittää "kyllä"-vastaukseen. Aktiivisella osallistumisella tarkoitetaan esim. monisanaista vastausta kysymykseen "Mitä pidit ohjelmasta?"

9. Keskustelu: Huomion kiinnittämisellä tarkoitetaan tilannetta, jossa tutkittava seuraa keskustelua ja osallistuu siihen aktiivisesti puhumalla, eikä ole vain passiivisesti läsnä. Koska non-verbaalisen keskusteluun osallistumisen arviointi on vaikeaa, sitä ei oteta huomioon tässä kohdassa.

10. Pöydän puhdistaminen ruokailun jälkeen: Tutkittavan ei tarvitse siivota pöytää kokonaan, vaan osallistua toimintaan aktiivisesti. Myös aterimien tai lasien korjaaminen pois pöydästä kelpaa vaihtoehdoksi.

11. Henkilökohtaisten tavaroiden löytäminen: Esimerkkien antaminen voi olla hyödyllistä. Löysikö tutkittava vaatteensa, silmälasinsa, lompakkonsa tai avaimet?

12. Juoman valmistaminen: Jos tutkittava valmistaa juoman ohjeiden tai kehotusten jälkeen, arvioidaan luokaksi 3.

13. Aterian tai välipalan valmistaminen: Jos tutkittava ohjattuna valmistaa aterian keittäen tai mikrossa, mutta ilman konkreettista fyysistä apua, luokka on 4. Myös, jos hän tarvitsi valvontaa ruoka-aineiden sekoittamisessa tai yhdistelemisessä, mutta valmistaa aterian lämmittäen sen, luokka on 4. Esimerkkinä luokasta 1 on tutkittava, joka löytää esim. jääkaapista toisen henkilön valmistaman aterian ja nauttii sen.

14. Roskien vienti: Tarkoittaa myös muita roskia ja jätteitä kuin vain tavallisia kodissa syntyviä keittiöjätteitä. Minkä tahansa roska- tai jätteastian tyhjentäminen oikeaan paikkaan luokitellaan "kyllä"-vastaukseksi.

15. Matkustaminen: Tarkoitettu kuvaamaan tutkittavan kykyä olla eksymättä ja säilyttää suuntavaistonsa sekä uskallusta lähteä kotoaan. Ei ole tärkeää, liikkuko tutkittava kävellen, julkisilla kulkuvälineillä tai oliko hän matkustajana henkilöautossa. 1,5 km:n etäisyys on viitteellinen, sillä pyritään kuvaamaan tilannetta, jossa koti ei ole näköpiirissä.

16. Ostoksilla käynti: Ostosten teko on monimutkainen toiminto. Kysymykset keskittyvät kahteen tärkeään vaiheeseen: A. Ostosten valintaan ja B. Niiden maksamiseen. Jos tutkittava menee kauppaan valmiiksi kirjoitettu muistilista ja määrätty summa rahaa mukanaan, luokaksi arvioidaan 3, mikäli tutkittava itse valitsi tuotteet hyllystä. Maksamisella tarkoitetaan joko käteisen rahan, shekkien tai maksukorttien käyttöä, arvioitavana on valvonnan tai avun tarve maksutapahtumassa.

17. Tapaamisista kiinnipitäminen: Tarkoituksena on arvioida muistitoimintoja. Tapaamisella tarkoitetaan laajasti kaikenlaisia ennaltoimittuja tapaamisia, "treffejä" tai tustumiskäyntejä. Ei ole tärkeää, kuka oli sopinut tapaamisen tai menikö tutkittava tapaamiseen yksin vai toisen henkilön seurassa. Luokka 3 tarkoittaa sitä, että tutkittava muisti kaikki tapaamiset joko muistin apuvälineiden (allakka tms.) avulla tai ilman niitä.

18. Yksin oleminen: Jos tutkittava jätettiin kotiin yksin yli tunnin ajaksi, vastaus kysymyksiin 18 B ja 18 C on myös "kyllä".

19. Ajankohtaisista tapahtumista keskustelu: Tutkittavan ei tarvitse itse aloittaa keskustelua, mutta hän osallistuu siihen aktiivisesti, seuraa keskustelua ja pystyy kuvaamaan tapahtuman yksityiskohtia. Jos tutkittava osallistuu keskusteluun ainoastaan lyhyillä kommenteilla (esim. olemalla eri tai samaa mieltä muiden kanssa "ei"- tai "kyllä"-toteamuksilla), ei sitä pidetä aktiivisena osallistumisena ja vastaus kysymyksiin 19 ja 19 A-C on "ei". Jos tutkittavalla on vaikea afasia, vastaus kysymyksiin 19 ja 19 A-C on myös "ei".

20. Lukeminen: Yli viiden minuutin kestoinen kirjojen, lehtien tai sanomalehtien katselu ja sivujen kääntely tulkitaan lukemiseksi. Ellei tutkittava kerro lukemastaan, on mahdollista arvioida, keskittyikö hän lukemiseen ja muistaako lukemansa. Haastateltavaa rohkaistaan kysymään tutkittavalta siitä, mitä tämä luki.

21. Kirjoittaminen: Lyhyet viestit ja selostukset (luokka 2) voivat syntyä joko spontaanisti ilman kehotusta tai sane-lusta. Kauppalista, "tekemättömien töiden lista" tai puhelinviestin muistiinkirjaaminen tulkitaan myös viestien kirjoittamiseksi (luokka 2).

22. Harrastukset: Luettelo on tarkoitettu helpottamaan haastateltavaa arvioimaan tutkittavan harrastuksia. Sen avulla voidaan myös arvioida, onko jokin aiempi monimutkainen harrastus korvautunut yksinkertaisemmalla. Harrastukseksi luetaan toiminto, jos tutkittava kykenee keskittymään siihen ja hänellä on siihen liittyvät tiedot ja taidot. Jos haastateltava tarjoaa muita kuin luettelossa olevia harrasteita, pyri kuvaamaan toiminto yksityiskohtaisesti, jotta seuranta olisi mahdollista.

23. Talouskoneiden käyttö: Talouskoneella tarkoitetaan laitetta, jossa on yksi tai useampia katkaisimia tai säätimiä ja joka toimii tavallisesti (ei välttämättä) sähköllä tai muulla energian lähteellä ja jota käytetään jokapäiväisissä askareissa. Miehille esim. ruuvimeisseli, vasara tai kirves eivät ole talouskoneita, mutta laitteet, joissa on katkaisija tai säädin ovat. Jos tutkittava tarvitsee koneen käytöstä selviytyäkseen vain vähällistä sanallista neuvontaa tai muistutusta, kuten muistutusta katkaisimen painamisesta, luokaksi arvioidaan 4.

Pvm: _____ Tekijä: _____

Tutkittava: _____

Haastateltava: _____

Tiedot kerätty Henkilökohtaisella haastattelulla Puhelinhaastattelulla**LUE SEURAAVA OHJE HAASTATELTAVALLE**

Tulen kysymään Teiltä erilaisista päivittäisistä toiminnoista ja tehtävistä, joita läheisenne tai hoidettavanne on saattanut tehdä viimeksi kuluneen 4 viikon aikana. Kertokaa minulle, kuinka hän näistä toiminnoista todella suoriutui. Älkää arvioiko, kuinka luulisitte hänen suoriutuvan mainitussa tilanteessa. Jokaisen toiminnon kohdalla, jonka hän teki tai johon osallistui, tulen esittämään erilaisia vaihtoehtoja ja Teidän pitää valita mikä niistä parhaiten vastaa hänen suoriutumistaan.

Joidenkin toimintojen kohdalla tulen kysymään selviytyikö hän tehtävästä itsenäisesti, valvottuna vai avustettuna. Näillä termeillä tarkoitetaan seuraavaa:

Itsenäinen = suoriutuu päivittäistoiminnoista ilman konkreettista apua tai korkeintaan pienten muistutusten ja toiminnon aikaisten kehotusten jälkeen.

Valvottuna/ohjattuna = tarvitsee sanallisia ohjeita ja muistutusta suoriutuakseen toiminnosta.

Avustettuna = tarvitsee konkreettista fyysistä apua selviytyäkseen toiminnosta, avun määrä voi vaihdella.

OHJE HAASTATELIJALLE

Jos haastateltava arvioi, ettei tutkittavalla ole ollut mahdollisuutta tai tarvetta johonkin toimintoon viimeksi kuluneen neljän viikon aikana (esim. tutkittavalla ei ole ollut puhelinta käytössään eikä hän sen vuoksi ole voinut soittaa), vastaukseksi tulee "ei".

1. Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten tutkittavan kykyä suoriutua **syömisestä** kuluneen neljän viikon aikana?

- 3 söi ilman konkreettista apua ja käytti myös veistä
 2 söi itse ja käytti haarukkaa tai lusikkaa, mutta ei veistä
 1 söi sormillaan
 0 yleensä tai aina muiden oli syötettävä häntä

2. Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa tutkittavan parasta kykyä **kävellä** tai liikkua pyörätuolilla?

- 3 liikkui kodin ulkopuolella ilman konkreettista apua
 2 liikkui kodissa huoneen poikki ilman konkreettista apua
 1 siirtyi vuoteesta tuoliin ilman apua
 0 tarvitsi konkreettista apua siirtymiseen paikasta toiseen

3. Mikä seuraavista vaihtoehdoista parhaiten kuvaa tutkittavan **WC-toimia** kuluneen neljän viikon aikana?

- 3 suoriutui tarvittavista asioista ilman apua tai valvontaa
 2 tarvitsi valvontaa, muttei konkreettista apua
 1 tarvitsi konkreettista apua ja oli yleensä pidätyskykyinen
 0 tarvitsi konkreettista apua ja oli yleensä pidätyskyvytön

4. Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten tutkittavan kykyä **peseytyä** kuluneen neljän viikon aikana?

- 3 peseytyi ilman konkreettista apua tai muistutuksia
 2 ei tarvinnut konkreettista apua, mutta kuitenkin valvontaa tai muistutuksia
 1 tarvitsi vähän konkreettista apua (esim. hiusten pesussa)
 0 toisten oli kylvetettävä häntä

5. Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten tutkittavan kykyä **huolehtia ulkonäöstään** kuluneen neljän viikon aikana?

- 3 puhdisti ja leikkasi sormiensa kynnet ilman konkreettista apua
 2 harjasi tai kampasi hiuksensa ilman konkreettista apua
 1 pesi kätensä ja kasvonsa ilman konkreettista apua
 0 tarvitsi toisten apua kampaamisessa, käsien, kasvojen ja sormien kynsien hoidossa

6. Pukeutuminen

A. Valitsiko tutkittava itse ensimmäiset sinä päivänä päälle puettavat vaatteet tai asusteet?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos **Kyllä**, mikä kuvaa parhaiten hänen suoritustaan?

- 3 ilman ohjausta tai apua
 2 ohjauksen avulla
 1 tarvitsi konkreettista apua

B. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tutkittavan kykyä **pukeutua**:

- 4 puki vaatteet päälle täysin ilman ohjausta tai apua
 3 puki vaatteet päälle täysin ohjauksen avulla, mutta ilman konkreettista apua
 2 tarvitsi konkreettista apua vain napittamisessa, soljissa tai kengännauhoissa
 1 pukeutui ilman apua, jollei vaatteita tarvinnut kiinnittää tai napittaa
 0 tarvitsi aina apua pukeutumisessa vaatteiden laadusta riippumatta

7. Käyttikö tutkittava viimeisen neljän viikon aikana **puhelimta**?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä kuvaa parhaiten hänen suoritustaan?

- 5 soitti kaikki tarpeelliset puhelut, kun oli katsonut numerot puhelinluettelosta tai soittanut numerotiedusteluun
- 4 soitti vain tuttuihin numeroihin katsomatta luetteloa tai muistiota
- 3 soitti vain tuttuihin numeroihin katsottuaan luetteloa tai muistiota
- 2 vastasi puhelimeen asianmukaisesti, mutta ei itse soittanut
- 1 ei vastannut puhelimeen, mutta puhui puhelimeen pyydettyäessä

8. Katsoiko tutkittava kuluneen neljän viikon aikana **televisiota**?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, kysy kysymykset A – C

A. valitsiko hän yleensä tai ilmoitti toiveensa katsoa erilaisia ohjelmia tai mieliohjelmaansa?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

B. puhuiko hän yleensä ohjelman sisällöstä ohjelmaa katsellessaan?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

C. puhuiko hän ohjelman sisällöstä yhden vrk:n (24 tunnin) sisällä?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 09. Osallistuiko tutkittava **keskusteluun tai jutusteluun** ainakin viideksi minuutiksi?**Huom!** Hänen ei tarvinnut aloittaa keskustelua.Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä seuraavista kuvaa parhaiten hänen osallistumistaan?

- 3 yleensä sanoi keskustelun aiheeseen liittyviä asioita
- 2 yleensä sanoi keskustelun aiheeseen kuulumattomia asioita
- 1 puhui hyvin harvoin tai ei lainkaan

10. Puhdistiko tutkittava **pöydän** ruokailun tai välipalan jälkeen?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä kuvaa parhaiten hänen toimintaansa?

- 3 ilman valvontaa tai apua
- 2 valvottuna
- 1 vain konkreettisesti autettuna

11. Löysikö tutkittava yleensä itse **henkilökohtaiset tavaransa** kotona?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä seuraavista kuvaa sitä parhaiten

- 3 ilman valvontaa tai apua
- 2 valvottuna
- 1 vain konkreettisesti autettuna

12. Valmistiko tutkittava itselleen **kylmän tai kuuman juoman**?
(Lasi vettä katsotaan myös juomaksi.)Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä seuraavista kuvaa parhaiten hänen toimintaansa?

- 3 teki kuuman juoman, ilman konkreettista apua
- 2 teki kuuman juoman, kun joku toinen lämmitti veden
- 1 teki kylmän juoman, yleensä ilman konkreettista apua

13. Valmistiko tutkittava viimeisen neljän viikon aikana **aterian tai välipalan** kotona?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä seuraavista kuvaa parhaiten hänen toimintaansa?

- 4 keitti tai valmisti mikrossa ruokaa itsenäisesti tai vähäisellä avustuksella
- 3 keitti tai valmisti mikrossa ruokaa huomattavasti autettuna
- 2 yhdisteli ruoka-aineita aterialla tai välipalaa varten keittämättä tai valmistamatta mikrossa (esim. teki kylmän voileivän)
- 1 etsi ja söi tarvittaessa toisen valmistaman välipalan

14. Veikö tutkittava **roskat asianmukaiseen paikkaan** kotona?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä seuraavista kuvaa parhaiten hänen toimintaansa?

- 3 ilman valvontaa tai apua
- 2 valvottuna
- 1 vain konkreettisesti autettuna

15. Liikkuiko tai matkustiko tutkittava **kotinsa ulkopuolelle** kuluneen neljän viikon aikana?Kyllä Ei 0 En tiedä 0Jos **Kyllä**, mikä kuvaa parhaiten hänen parasta suoritustaan?

- 4 liikkui yksin, kulki vähintään noin 1,5 km kotoa
- 3 liikkui yksin, mutta ei kauempana kuin enintään 1,5 km kotoa
- 2 liikkui ainoastaan toisen seurassa matkasta riippumatta
- 1 liikkui ainoastaan konkreettisesti autettuna matkan pituudesta riippumatta

16. Kävikö tutkittava **ostoksilla** kuluneen neljän viikon aikana?Kyllä Ei 0 En tiedä 0A. Jos **Kyllä**, mikä kuvaa hänen parasta kykyään valita ostokset?

- 3 ilman valvontaa tai apua
- 2 valvottuna ja vähän konkreettisesti autettuna
- 1 ei lainkaan, tai jos kävi, valitsi asiaankuulumattomia ostoksia

B. **Maksoiko** tutkittava yleensä ostoksensa ilman valvontaa tai apua?Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

17. Pystyikö tutkittava viimeisen neljän viikon aikana pitämään kiinni **sovitusta käynnistä** tai **tapaamisesta** jonkun kanssa, kuten käynnistä sukulaisen luona, lääkärissä tai kampaajalla?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos **Kyllä**, mikä kuvaa parhaiten hänen kykyään muistaa tuo asia ennen sitä?

- 3 muisti yleensä, saattoi tarvita kirjallista muistiapua (kalenteri tai muistilappu)
 2 muisti yleensä vasta suullisen muistutuksen jälkeen käyntipäivänä
 1 ei yleensä muistanut, vaikka muistutettiin suullisesti käyntipäivänä

18. Pystyitkö **jättämään** tutkittavan **yksin** viimeisen neljän viikon aikana?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos **Kyllä**, esitä kysymykset A – C.

A. Jätettiinkö tutkittava yksin kodin ulkopuolelle vähintään 15 minuutiksi päivän aikana?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

B. Jätettiinkö tutkittava yksin kotiin vähintään tunniksi päivän aikana?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

C. Jätettiinkö tutkittava yksin kotiin alle tunniksi päivän aikana?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

19. **Puhuiko** tutkittava viimeisen neljän viikon aikana **ajankohtaisista tapahtumista** (kuluneen kuukauden tapahtumat)?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos **Kyllä**, esitä kysymykset A – C.

Puhuiko hän tapahtumista,

A. joista oli kuullut, lukenut, nähnyt televisiosta, mutta joihin ei itse osallistunut?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

B. joihin oli itse osallistunut kodin ulkopuolella perheensä, naapureidensa tai ystäviensä kanssa?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

C. kodin tapahtumista, joihin itse osallistui tai näki?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

20. **Lukiko** tutkittava lehteä tai kirjaa yli 5 minuuttia kerrallaan?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos **Kyllä**, esitä kysymykset A – B.

A. Puhuiko hän yleensä siitä, mitä oli lukenut joko lukiessaan tai vähän sen jälkeen (tunnin kuluessa)?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

B. Puhuiko tutkittava yleensä siitä, mitä oli lukenut, kun yli tunti oli kulunut lukemisesta?

Kyllä 1 Ei 0 En tiedä 0

21. **Kirjoittiko** tutkittava viimeisen neljän viikon aikana?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos tutkittava kirjoitti kehotuksen jälkeen tai avustuksella, vastaus on "kyllä". Mikä kuvaa parhaiten hänen kirjoittamiaan mutkikkaimpia asioita:

- 3 kirjeitä tai pitkiä selostuksia, joita muut ymmärsivät
 2 lyhyitä selostuksia tai viestejä, joita muut ymmärsivät
 1 allekirjoituksensa tai nimensä

22. Osallistuiko tutkittava **harrastuksiin tai peleihin** viimeisen neljän viikon aikana?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Jos **Kyllä**, merkitse mitä harrasti.

☐ kortti- tai lautapelit (mukaanlukien bridge, shakki, tammi)	☐ ristisanat	☐ taide
☐ bingo	☐ kutominen	☐ ompelu
☐ soittimen soitto	☐ puutarhanhoito	☐ golf
☐ lukeminen	☐ puutyöt ja	☐ kalastus
☐ tennis	☐ nikkarointi	
☐ _____		

Huomaa, että kävely ei ole harrastus.

Kuinka paljon hän tarvitsi yleensä apua:

- 3 ei tarvinnut valvontaa tai apua
 2 tarvitsi ohjausta tai valvontaa
 1 tarvitsi apua
 merkitse tähän rasti, jos tutkittava osallistui harrastuksiin tai peleihin **ainoastaan ollessaan mukana valvotussa päivätoiminnassa**

23. **Käyttikö** tutkittava viimeisen neljän viikon aikana **talouskonetta** tehdäkseen taloustöitä?

Kyllä Ei 0 En tiedä 0

Merkitse alla olevaan luetteloon rastilla tutkittavan käyttämät taluskoneet.

☐ pesukone	☐ kuivausrumpu	☐ pölynimuri
☐ astianpesukone	☐ leivänpaahdin	☐ uuni
☐ keittiöliesi	☐ mikroaaltouuni	☐ monitoimikone
☐ _____		

Jos käytti jotakin, kysy yhden tai kahden eniten käytetyn koneen osalta, mikä kuvaa tutkittavan parasta kykyä käyttää niitä:

- 4 ilman apua ja käytti tarvittaessa myös muuta kuin virtakytkintä
 3 ilman apua, mutta käytti vain virtakytkintä (päällä/ei)
 2 neuvottuna, mutta ilman konkreettista apua
 1 konkreettisella avulla

YHTEISPISTEMÄÄRÄ (0–78)

EN TIEDÄ -VASTAUSTEN MÄÄRÄ